

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1875. XXIV. tečaj.

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(Kaj naznanja advent? in kako se moramo zadržati v adventu?
gov. K. L.)

„Bratje! vemo, da je že ura, da od spanja vstanemo.“ Rimlj. 13, 11.

Vvod.

Kader ima kralj ali cesar priti v kak kraj, naredé in pripravijo mu lepo stanovanje, in ljudje, ki ga radi imajo, se ga priseréno veselé, in si vse prizadevajo, prav praznično ga sprejeti. — Naročeno mi je, naznanjati vam danes, da v štirih tednih, čez štiri nedelje pride kralj v naš kraj, in bo med nami stanoval, da bi nas vse osrečil in obogatil. — Čudite se, in me debelo gledate, kakor bi me hotli vpraševati: Kteri je kralj, ki ima k nam priti? — Da vam ga kar hitro povem, rečem vam: Kralj, ki ga jaz v mislih imam, ni kak pozemeljski kralj, temoč je kralj nebes in zemlje, Jezus Kristus sam. Skerbimo toraj, da ga praznično sprejmemo, in mu vredno stanovanje pripravimo. Danes je prva adventna nedelja. In z današnjo nedeljo začne sv. cerkev prihod Zveličarjev premišljevati in po njem zdihovati z zdihljeji starih očakov. Te serčne zdihljeje ves adventni čas vpleta v svoje molitve, da bi tudi nas učila, po Jezusu zdihovati, sosebnó pa, da bi nas omečila, naj delamo pokoro in se poboljšamo; kajti greh je naj bolj na poti, da Zveličar k nam priti ne more. Zato nas kliče danes s Pavlovo besedo in pravi: „Bratje! vemo, da je že ura, da od spanja vstanemo. Zakaj naše zveličanje je bližje.“ Kakor je namreč rojstvo Jezusovo oznanjeno bilo čuječim pastircem in ne zaspalim Betlehemitom, ravno tako bo sv. božični čas le tistim osrečiven, ki se iz grešnega spanja zdramijo, in za pokoro in dobre dela prebudé. Zato poslušajte:

1. Kaj nam advent oznanuje? in
2. kako se nam je zadržati v adventu? Začnem v imenu Jezusa Kristusa, ki pride sodit žive in mertve! —

Razlaga.

1. Kaj nam sv. adventni čas oznanuje?

a) Že iz tega malega, kar sem vam bil dozdam pravil, lahko nekoliko posnamete, kaj nam oznanuje sveti adventni čas. Sv. apostel Pavl pravi: „Noč je prešla, dan pa se je približal.“ V sredi med nočjo in med dnevom je juterna zarja. In v sredi med temo nevere in pregrehe in med svitlobo nebeškega veličastva je čas milosti ali gnade in sv. evangelja. „Čas pred Kristusom je noč, dan je čas vstajenja od mertvih, in vmes ležeča juternja zarja je čas evangelja,“ pravi sv. Gregor. Pred Kristusom so hodili neverniki v temi; niso vedeli, kam gredo, ali v življenje, ali v smert. Eden naj imenitnejših neverskih modrijanov, Aristotelj po imenu, je sam spoznal, in rekel na smertni postelji: „Ne vem, kam grem?“ Neverniki tedaj bili so v temi. Očaki stare zaveze sicer niso bili popolnoma brez svitlobe. Kakor luna in zvezde po noči nekoliko svitlobe dajejo; tako so svetili preroki med judi; vendar jim dan ni še nič napočil, ker Zveličarja niso še imeli, in so ga še le pričakovali. „Bili so vsi pod oblakom,“ piše sv. Pavl (I. Kor. 10). Izvoljeni v nebesih pa imajo lep, bel jasen dan, ker že gledajo Boga od obličja do obličja. Mi kristjani živimo tako rekoč v jutranji zarji; ker nam Kristus pot razsvitljuje, kateri v življenje pelje; vendar pa dneva nebeške svitlobe nismo še dosegli. Le na poti smo do njega. Čas je toraj, da vstanemo iz spanja in serčno naproti hitimo nebeškemu dnevu svitlobe. „Speči človek solca ne vidi,“ pravi sv. Krizostom.

b) „Bratje! vemo, da je ura, da od spanja vstanemo,“ opominja sv. Pavl. Od ktereга spanja pa naj vstanemo? Iz spanja pregrehe! — Speči človek ne vidi in ne sliši, in mu le sanje blodijo po glavi. Zdaj mu se sanja od časti in bogastva, ko pa se zdrami, prepriča se, da je reven, kakoršen je bil. Zdaj se mu vidi, da je dalječ dalječ potoval; ko pa se prebudi, vidi, da se z mesta ni bil ganil. Tako ga sanje motijo in slepé. Po Pavlovih mislih nahaja se grešnik v ravno takem stanu. Grešniku je zaspala pamet, ktera bi imela po nebeškem, večnem in duhovnem hrepeneti; le poželenje, ktero le po posvetnem koperni, čuje pri njem, ter se raduje nad časnim blagom in minljivim posvetnim veseljem. Kakor hitro pa se grešnik zdrami z grešnega spanja, spozna in razvidi, da je vse časno le nestanovitno in nečimurno, in da le večno ima pravo ceno in gotov obstanek. To si je skušil sv. Avguštín. Zašel je v krivovero in silo razpuščeno življenje, in se je dolgo časa v njem mudil. Ko ga pa je sv. Ambrož iz grešnega spanja predramil, in je po božjem usmiljenju opominjan segel po sv. pismu, in naletel

v njem na te le besede: „Kakor po dne pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa,“ kar hitro je sam v se šel in se spreobernal. O da bi se po njegovem zgledu zdramil vsakdo, ki spi nevarno spanje greha! O da bi se zbudil še o pravem času, dokler še prepozno ni!

V grešnem spanju dalj ko spiš, težeje se zbudiš. Grešna navada se polagoma vraste človeku v mozeg in kosti, da se je na zadnje težko težko več znebiti. Navada je železna srajca. Dalj ko v njej tičiš, terdnejši zaspíš. Nekteri se še le v peklu prebudi. Če v poletni vročini o poldne v kaki senci zaspíš, lahko se ti le senca zmakne, in ti vroče solnce pripeka na glavo, kakor Jonu preroku. Namesto da bi bil spolnoval božje povelje, vlegel se je bil Jona v senco pod neko drevo. Bog pa červa pošlje na drevo; in červ drevo spodjeda, da mu perje vsahne. Zdaj Jona nič več sence nima, in ga solnce tako silno pripeka, da si smert želi. Poglejte tukaj podobo grešnika, ki zadremlje v senci posvetnih dobrot, to je: se v časno blago in posvetne sladčice preveč zaljubi, in le vanje stavi svoje zaupanje. Senca bo prešla, ter minilo vse posvetno veselje, in bo vročina nastopila, pa ne vročina milega solnca na nebu, ampak nesterpljiva vročina peklenškega ognja. Taka se je godila evangelijskemu bogatinu. Umerl je, in bil v pekel pokopan v neizrekljive muke. Zdaj se mu oči odpró, in je spregledal, da je srečo izvoljenih zgubil, zgubil za zmerom, ktero bi si bil lahko prislužil, ko bi se bil še v pravem času dvignil iz grešnega spanja. Toda na zemlji se ni hotel zdramiti; v peklu pa je se moral.

c) Da tudi nas kaj takega ne zadene, nika r ne zamudim o zlatega časa. Zgubljenega časa je silo škoda. Čas je kratek in drag. V tem kratkem času, ako ga prav obračamo, si lahko zaslužimo nebeško bogastvo; ali pa si na glavo navlečemo peklenške muke, če dragi čas v grehah zaležimo. Ko bi nam kak imeniten gospod odperl svoje zaklade, ter skrinje polne zlata in srebra rekoč: „Tu imate, in si naberite, kolikor radi.“ In bi med tem, ko se drugi nad skrinje vsujejo, eden ali drugi vlegel pod kako drevo, ter rekel: „Bom tukaj le v senci enmalo zaspal, saj še lahko pozneje grem po dnar: ali bi ne bil aboten in trepast tak človek? Ali je pa grešnik manj nespameten in neumen, ki v grehah prespi dragi, zlati čas, v katerem bi si lahko nabiral nebeške zaklade?

d) Potniki smo tukaj na zemlji. Iz časnega življenja potujemo proti večnemu življenju. Potovanje pa ni dolgo. Preden se zanašamo, na koncu smo. Terpljenje Jezusovo nam je nebo odperlo. Kdor v smertni uri nič več nima pokore delati, gre kar naravnost v nebesa. Stari očaki niso bili tako srečni. Po sto in sto in tudi tisoč let so morali čakati pred peklom njih dušice, dokler se jim po Jezusovem zasluženju niso odperle nebeške vrata. Tudi ta naša sreča bi nas mogla priganjati, da hitro vstanemo iz grešnega spanja. Ka-

der potnik iz tujega pridši zagleda od dalječ turn domačega kraja, pospeši svoje stopinje, pozabi na trud in vse prestane težave, da bi le tem poprej stopil med svoje ljube starše in drage znance. Če pa nam je to že v natori in pristno, zakaj pa bi se tudi iz grešnega spanja ne zdramili, in vseh žil in sil ne naperjali, da tem poprej dojdemo v večno življenje, ki nam je tako blizo?

e) Nebeško kraljestvo nam se približuje. Bliže je nam je naše zveličanje. Brez dela in truda se sicer v nebesa ne pride, vendar pa tudi noben ne sme po pravici reči, da mu v nebesa priti mogoče ni. Ni treba, da bi moral človek, kateri hoče v nebesa priti, kake nenavadne reči doprinašati, ali celo čudeže delati. „Božje kraljestvo ne pride s šundrom in hrupom,“ veli Jezus. Ne moreš reči: Glej, tukaj je! ali: tam le je! Zakaj božje kraljestvo je v sredi med vami. Hotel je reči: Če gnado, ki vam jo ponujam, voljno sprejemete, in ž njo pridno delate za nebesa, vaše bo božje kraljestvo. Kaj se tedaj obotavljaš, o grešnik! da ne vstaneš iz grešnega spanja? Si mar maloserčen, ker si Boga tajil, ali ubijal, ali prešestoval, ali krivico delal, ali cerkev preganjal? Glej! tudi Peter, in Dizmas, in očitna grešnica, in Matevž, in Čahej in Pavl so bili taki. Spokori se, kot oni, in boš tudi v nebesa prišel! — Pa praviš: Ne vem, kaj storiti, ne, kako začetii? — Poslušaj:

2. a) Gerdo so ravnali Betlehemljani, da Jezusa v njegovem prihodu na zemljo niso hotli sprejeti v svoje stanovanja, in je moral v revnem hlevcu prebivati. Varujmo se, da tudi mi tako ne ravnamo, ter sprejmemo Jezusa v serce, ktero je podobno gerdemu hlevu, nikar pa snažnemu stanovališču ali hiši. Lepo toraj počedimo iz svojega serca vso nesnago pregrehe, in olepšajmo ga s sv. čednostmi, da najde v njem Jezus lepo stanovanje in mehko posteljco. To smo sicer dolžni vselej storiti, tem bolj pa o tako sv. času, kakor je sv. adventni čas, in ravno letos, ko je razglašeno sv. leto in so nam odperti bogati zakladi sv. cerkve in milosti božje. Posebno letos nam sv. cerkev s Pavlovo besedo tako lepo prigovarja rekoč: „Kakor po dne pošteno hodimo, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“ Odtegnimo se tedaj posvetnemu razveseljevanju; zatajujmo s postom svoje poželjenje; sami v se pojdimo; sprašujmo na tanjko svojo vest s pripomočjo sv. Duha; priserčno obžalujmo vse svoje zmote, in terdno sklenimo, poboljšati se in ne več grešiti; čisto spovejmo se in zvesto opravljajmo naloženo pokoro. To je prva reč, ki naj jo storimo v sv. adventnem času.

b) Žraven tega o tem sv. času tudi še kaj več molimo. Hodimo tudi o delavnikih k božji službi, kolikorkrat le moremo. Glejmo, da kaj več storimo, kakor sicer. Le pomislimo in odgovarjajmo si na te le vprašanja: Kdo je tisti, ktereга pričakujemo, in ima priti? Glej, sam božji Sin je: Kdo bi se temu ne čudil? Naj bi bil Bog poslal le enega samega angela iz nebes, nas tolažit in

odrešit, nas, ki smo njegovi sovražniki, bilo bi to več ko preveč. In glej! ne angela, celo lastnega Sina nam pošlje. In od kod ima priti Odrešenik? Priti ima iz nebes, iz večnega veličastva, iz naročja svojega Očeta, iz tovaršije angeljske. In kam ima priti? Priti ima na ta svet, v to revno solzno dolino! In do kterege ima priti? Priti ima do ljudi, iz raja izgnanih, do svojih sovražnikov, svojih morivcev. In kako ima priti? Dasiravno je Bog, vendar se le znebi svojega veličastva, podobo hlapca na se vzame, ter človek postane! Ko bi se kak kralj v sužnost podal, da bi s tem življenje otel svojemu hlapcu, oj, kolika hvala bi se gnala dobremu kralju. Ali nam pa božji Sin ni še vse več storil? Po čemu pride na svet? Le, da bi nas odrežil, ter nas zgubljene ovce zadel na svoje rame, in nas nesel v večno srečo. In kdaj pride na svet? V sredi noči pride, to je takrat, ko je človeški rod v naj hujši tami nevednosti in nevere zdihoval, in bil Zveličarja naj bolj potreben!

e) Kakor željno pa so nekdam očaki pričakovali Zveličarja, tako željno ga tudi mi pričakujemo, da pride k nam s svojo gnado. K temu nas sv. cerkev opominja v štirih tednih adventnega časa v svojih molitvah. — Sosebno pa mora imeti kristjan goreče želje, prejeti Kristusa v zakramentu sv. rešnjega Telesa. Kogar zares ljubimo, k njemu si želimo, in smo ga iz serca veseli, kader k nam pride. Kakor si lačni človek jedi želi, in žejni po pijači hrepeni, ravno tako željno pričakujemo prihoda Jezusovega tudi mi. Le pogledajte jih starih očakov, kako željno so zdihovali po prihodu Zveličarjevem! Kralji in preroki bi ga bili radi videli, pa ga niso videli. In bolniki, kako so pač po Jezusu hrepeneli, in tudi zdravje prejeli po njem, kader so do njega prišli in prosili, naj bi se jih usmilil. O da bi pač tudi mi vsi s tolikanj gorečimi željami hiteli k sv. Obhajilu, sprejemati v svoje serce nebeškega gosta; v kolik blagor bi nam to bilo!

d) In zdaj še eno, ljubi kristjani! Tudi z milošno moramo radodarniši biti v tem času, da nam bo Kristus tako rekoč kaj dolžen. Kakoršne se namreč skazujemo do njegovih bratov, takega bo se Jezus tudi nam skazal o svojem prihodu. Sv. Avguštin pravi: „Kdor je samogolten bil dosihmalo, naj se opraviči s tem, da usmiljenje skazuje ubogim. Vsi smo ljudstvo in hlapci enega Gospoda; vsi smo odkupljeni z eno in ravno tisto ceno; vsi smo po enakem potu na svet prišli, in vsi spet po enakem potu pojdemo iz sveta; in ako pošteno živimo, bomo vsi v ene in ravno tiste nebesa prišli. Zakaj bi tedaj ubogemu pri sebi jesti ne pustil, ko bo s teboj vred nebeškega kraljestva deležen? Zakaj bi revežu kake stare obleke ne dal, ko bo s teboj vred zadobil oblačilo neumerjočnosti? Zakaj bi siromak ne zaslužil ravno tistega kruha, kakor ti, ko je vendar kakor ti, s teboj vred prejel sv. kerst? Zakaj bi nek ne bil vreden ostankov tvojih jedi, ko je s teboj vred povabljen k angeljski mizi?“ —

Zatoraj naj v tem sv. času noben nikar ne zapira ubogemu svojega serca, da se nad ljubeznijo ne pregreši!

Sklep.

To je ljubi poslušavci! kar naj storimo v sv. adventnem času. S tem bomo Jezusu Kristusu vredno prebivališče pripravili v svojem sercu. Boljši pa je, ne sprejemati ga, kakor pa po nevrednem sprejemati ga v svoje serce. Tako le govori prerok Izaija o rojstvu Jezusovem: „Ti si ljudstvo sicer namnožil, nikakor pa nisi povišal njih veselja,“ (Izaj. 9.) to je, ti si jih z lučjo svojega rojstva veliko razsvetlil; toda ker so oči zatiskovali tej luči, ali pa niso gledali vsi z enakimi očmi, tudi ne zveseljujejo se vsi enako. Da bo toraj naše veselje veliko in obilno, mora tudi naše pripravlanje veliko biti. Bog daj, da bi bilo! Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Kaj je treba spokorjenemu grešniku storiti, da v dobrem stanovitven ostane? gov. J. M.)

„Koga ste šli v puščavo gledat? tersta od vetra majanega?“ Mat. 11, 7.

Vvod.

Če pogledam danes gori v svete nebesa, in vidim ondi svetih aposteljnov častiti zbor, vidim sv. Petra in sv. Andreja, ki sta na križu sklenila svoje življenje; sv. Pavla, ki je pod meč dal svojo glavo; sv. Jakoba mlajšega in sv. Matija, ki sta bila s kamnjem pobita; sv. Filipa, ki je bil v Hieraposi na križ pribit in s kamnjem potolčen; sv. Matevža, ki je bil med daritevjo sv. maše z mečem, in sv. Tomaža, ki je bil s sulicami preboden in umorjen; sv. Jerneja, ki je bil v Armeniji živ odert in potem ob glavo djan; sv. Simona in Tadeja, ki sta v Perziji za sv. vero umerla; vidim sv. mučencev veličastno trumo, in med tisuč in tisuč drugimi sv. Janeza Kerstnika, ki mu je Herod v ječi glavo dal odsekati, in ga je zavoljo njegove stanovitnosti Jezus sam tolikanj lepo pohvalil in pričal, da Janez ni kakor terst, kterege veter sem ter tje maja; ali sv. Štefana, ki je bil s kamnjem pobit; ali pa sv. Erazma, ki so ga trinogi s svinčenimi jermeni neusmiljeno pretepali, s razpuščeno smolo, raztopljenim žveplom, z vročim voskom in vrelin oljem polivali, v razbeljen železen oklep djali, in mu na posled, kakor nekteri pripovedujejo, celo čreva iz telesa izmotali; — vidim čistih

devic izvoljeno kardelo in svetih spoznovavcev brezštevilno družbo; in si spomnim, kako terdno so se vsi ti Jezusa držali, kako stanovitni so v dobrem bili, koliko muk prestali, koliko terpljenja prebili, da bi si nebesa zaslužili. Od druge strani pa obrnem svoj pogled na zemljo in vidim našo omahljivost in nestanovitnost v dobrem. Zatorej mi serce vpada in me žalost obhaja, ker bojim se za naše zveličanje! Le sami pomislite, kako malo je že ljudi, kateri bi kerstno nedolžnost vedno ohranili, in kako malo jih je, kateri bi grešivši se prav spokorili, in kako malo jih je, kateri s poti pregrehe na pot pokore povernivši se bi v pokori in v dobrem stanovitni ostali do konca. Brez stanovitnosti v dobrem pa ni zveličanja. „Le kdor do konca stanoviten ostane, bo zveličan,“ pravi Jezus. Stanovitnost v dobrem nam je tolikanj potrebna; zatorej vam bom danes povedal, kaj je grešniku storiti, ki greh zapusti in se je na pravi pot povernil, da bo na tem pravem potu, v dobrem, do konca stanoviten ostal. Preden začnem, pripravite se!

Razlaga.

Kader se je grešnik po pravi pokori zopet z Bogom spravil, zadobil odpuščanje grehov, prejel gnado božjo in mir vesti, morda si misli sam pri sebi: „Oh, ko bi zdaj kar precej umerl, pač prav bi bilo! Ako še dalj časa živim, kdo ve, ali bom še kdaj več tako čist, kakor sem zdaj. Reven človek sem in slab; le lahko se spet nazaj povrnem v poprejne pregrehe, in bo moj dušni stan revniši od poprej!“ — Kaj porečem na to?

Na misel mi pride neka povest, in sem jo sam pri sebi predarjal in pretehtoval. Neka deklica pri trinajstih letih, ki je bila sicer slabotnega zdravja, ter šibkega telesa, glave pa bistre in serca dobrega, je za legarjem (vročinsko boleznijo) hudo obolela. Ker je bilo videti, da bo umerla, in je bila za sv. obhajilo že podučena, prejela je, pervikrat in, kakor se je kazalo, tudi poslednjikrat sv. rešnje Telo. Vse polno ljudi je v hišo prišlo, in hiša je bila olupšana, kakor kapelica. Ljudje niso vedeli, ali bi se veselili, ali bi žalovali; vsem pa se je nekoma milo storilo nad tolikanj lepim odhodom iz tega sveta, nad lepo smertjo, ki jo je deklica zdajci pričakovala. In res bi si bil človek želel, da bi bila deklica odmerla, ker težko težko bi pozneje lepša in svetejša umerla, in daljše življenje, in veliko let bi vtegnilo popačiti nje čisto dušico. — Bog pa je drugači mislil, kot ljudje. Ko se je le bolezen še nekoliko časa semtertje sukala, popustila je deklico in deklica ozdravi. Ozdravi in raste, ter doraste in velika postane. Nje misli pa gredo le vedno v to, da bi med svetom ne ostala, ampak se v kloster ali samostan podala. dasiravno jej časnega blaga ni manjkalo in je lepo premoženje imela. Pa kakor bi ne bilo po božji volji, da v

klošter misli in tišči; nikoli in nikjer je v domači deželi, na Badenskem, ne sprejmó; nikjer ni bilo za njo praznega mesta. Toda kar je sklenila, ni kar hitro, tje v en dan iz glave pustila. Poda se čez Ranjsko reko, in ondi jo sprejmó med usmiljene sestre. Ondi živi lepo žlahtno življenje in streže bolnikom zavoljo Jezusa Kristusa, streže do smerti. — In kader umerje po tem, ko je dolgo in zvesto služila Gospodu in ljudem, kaj bo zanjo boljše ali da bi bila umerla kot otrok, ali da umerje po dolgem keršanskem življenju — vsa polna svetih čednost, vsa bogata dobrih del?

Ravno tako Gospod Bog s spokorjenim grešnikom ne misli hudo, če ga ne vzame kar hitro po spokorjenji iz tega sveta, in ga le še dalj časa na zemlji pusti. S tem mu le priložnost ponuja, da posihmalo bogoljubno živi, na čednostih in dobrih delih obogati, kakoršnih si do zdaj nabiral ni!

Se ve da svet in pekel spokorjenega grešnika, ki jima je iz mreže všel, vedno zalezujeta in lovita, in tudi njegovo lastno telo to je: poželjivo meso vstavlja se od kraja z rokami in nogami pobožnemu, keršanskemu življenju, in ravno kot razvajen fantalin, ki je iz hiše svojih nespametnih staršev ojestremu učeniku v roke prišel, meni, da to ne gre, da bi nič več on ne gospodoval in bi nič več njegova ne veljala. In ta boj včasih res ni mala reč! Vse ložej je, pravo pokoro začeti, kakor po pokori v spreobernenju in v dobrem stanoviten ostati.

Da pa poboljšani človek v dobrem stanoviten ostane, kaj mora storiti? in kako začeti?

1. Mora prav pridno moliti. Pavlovo opominjevanje: „Molite neprenehoma,“ (I. Tesal. 5, 17. I. Tim. 2, 1.) vsem velja, tem bolj grešnikom. Sv. apostelj Jakob (1, 17) piše: „Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, ki pride od Očeta svitlobe, pri katerem ni premenjenja, tudi ne sence preobračanja.“ Če tedaj vsak drug dober dar iz nebes prejmemo, gotovo bomo tudi dar stanovitosti v dobrem od ondot dobili, če bomo le Boga zvesto zanj prosili. Kako milo je Marija Magdalena po svojem spokorjenju večkrat pri Jezusovih nogah zdihovala, pa si s tem tudi milost sprosila, da je do konca svojega življenja v dobrem stanovitna ostala, do svoje smerti v ostri pokori živela, in po ozki stezi poboljšanja veselo šla za Jezusom v sv. nebesa. — In spokornica Tais iz Aleksandrije je molila, ko jo je sv. Pafnuci spreobernal, v tesni celici gotovo stokrat na dan to molitevco: „O Stvarnik moj, usmili se me!“ — Tudi ti, o grešnik! ki si pot pregrehe zapustil in se spet povernil nazaj na pravi pot, ne nehaj goreče moliti sosebno zjutraj in zvečer, pa tudi čez dan večkrat k Bogu zdihuj, in se svojemu angeljvarhu in božjim svetnikom priporočuj, da ti pomagajo sprostiti tolikanj potrebni dar stanovitosti v dobrem. Le molitve mi nikar nikoli v nemar ne puščaj; kakor hitro molitev zanemarjati začneš,

hitro boš opešal v dobrem, in preden se zaneseš, zopet boš v starih grehih.

2. Hočeš v dobrem stanoviten ostati, moraš se postiti. Post pa ne zapopada le samo tega, da si človek po zapovedi katoliške cerkve ob zapovedanih postnih dneh v jedi in pijači kaj priterga, ampak zapopada vse, kar človek svojemu poželjenju nasproti stori. Post je, če človek svoje hudo nagnjenje kroti; post je, če svoje počutke zatira; post je, če si kako posvetno, pripuščeno veselje odreče, in druge take spokorne dela doprinaša. — Francozki kralj Karol IX. se je enkrat nevedoma opijanal, in vino mu je tako v glavo stopilo, da je storil neko nerodnost, ktere se je drugi dan trezen močno kesal. Da bi se mu več kaj takega ne prigodilo, sklenil je, popolnoma se vina zderžati, in to je tudi res celo življenje spolnoval, ter samega vina nikoli več ni pil, ampak le čisto vodo, kateri je le tu ali tam kake kapljice vina prilil. — Tudi ti, o kristjan premaguj se in pritergnuj si — ne le ob zapovedanih postih, ampak tudi sicer — tu ali tam kakih par žlic jedi, naj bolj tiste jedi, ki jo naj rajši ješ; tu ali tam kak kozarc vina, akoravno bi ti še dišalo; tu ali tam kako nedolžno razveseljevanje, če te tudi še tolikanj mika po njem. — Vojščak se vadi v orožju, dokler je mir, da ga ob času vojske sovražnik nepripravljenega ne najde. Tudi kristjan se mora vaditi v zatajevanji samega sebe, dokler je še serce mirno in poželjenje tiho molči. Gorje mu, če ga skušnjava pripravljene ne najde; s silo bo nanj priderla, se nanj vergla in ga zmagala, ga v svoje železje zakovala in mu vzela duhovno življenje, kakor sovražnik vojščaku telesno življenje, kader nepripravljenega najde in ne vajenega v orožju.

3. Hočeš v dobrem stanoviten ostati, dajaj ubogajme ali milošno. Milošna pa je vsaka dobrota, ktera se skaže bližnjemu ali na telesu ali na duši. Milošna so duhovne in telesne dela usmiljenja. Milošno deliti je človeku k velikemu pridu. Kdor ubogajme daje in milošno deli, odpuščenje grehov, gnado božjo in večno življenje zadobi. Sv. pismo pravi: „Milošna reši smerti, in ona je, ktera grehe zbrisuje, in pomaga najti milost in večno življenje.“ Tob. 12, 9. „Dajte ubogajme od tega, kar imate, in glejte! vse vam je čisto.“ Luk. 11, 41. Če je Kornelij zavoljo milošne gnado prave vere in zveličanja dosegel, in mu je angelj rekel: „Tvoje molitve in milošne so prišle v spomin pred Bogom,“ Act. ap. 10, 4, gotovo boš tudi ti, o kristjan! zadobil gnado stanovitnosti v dobrem po milošni telesnih in duhovnih delih usmiljenja, ki jih skazuješ svojemu bližnjemu.

4. Hočeš v dobrem stanoviten ostati, o človek! izvoli si dobrega spovednika. Dober spovednik je, ki v vsem in povsod stori dolžnost svojo, in se ne peča le samo s kakim majhnim številom takih ljudi, ki se sicer pobožne delajo, pa jim manjka tega, kar je naj pervo in naj potrebniše, manjka prave keršanske ljubezni.

Dober spovednik je dober pastir, ki 99 ovec popusti v puščavi, in gre za zgubljeno, dokler je ne najde. Takega spovednika si poišči, ter mu odkrij ves svoj dušni stan, kakor sin svojemu dobremu očetu, kakor prijatelj svojemu ljubljenu prijatelju, kakor bolnik svojemu modremu zdravniku. Ne boj se, če so bili tvoji poprejni grehi tudi še tako veliki, gerdi in strašni. V pravem namestniku božjem stanuje Jezusov duh, in ima serce kot angeli, ki se bolj veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kot nad 99timi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore. Pravi duhovni pastir ima zares prav nebeško veselje in ljubezen do slehernega, ki je poprej hudo grešil, zdaj pa se resnično spokori.

Serce ga žene, da bi kar na ves glas Bogu hvalo zaglal in zahvalo zapel. Kakor se namreč v rosi na travnati bilki solnačna svitloba vtrinja in leskeče v raznih barvah prečudno lepo: ravno tako lepo in prijazno sije in leskeče se sladko, nebeško usmiljenje božje iz duše spokorjenega grešnika, in nikjer ne v nebesih ne na zemlji ni najti božje usmiljenje tolikanj svitlo in lepo kot nad spokorjenim grešnikom. — Toda ni ti treba vedeti, koliko lepoto je gnada božja po tebi razlila, morda bi še celo prevzetan postal. Spovednik ti le poreče, da moraš, sosebnost s perva, ko hudič in stare slabe navade z vso silo se zaganjajo v tvoje dobre sklepe, večkrat za endrugim sv. zakramente prejemati; — nadalje ti bo povedal, katerih družin in kakošnih hiš se moraš ogibati, da te tovarši s svojim zasmehovanjem in prigovarjanjem spet v stari greh ne zvabijo. — Na dalje ti bo svetoval, ktere bukve beri ali si kupi; in ne bodi tako aboten, da bi par grošičev ne hotel dati za svojo dušo; bo gotovo boljše, kakor ko bi jih v gostivnico znosil in pognal. — Zvesto opravi pokoro, ki ti jo naloži; in na tanjko spolnuj, kar ti še sicer naroči. V Jezusovem imenu spovednik govori: Jezus mu je svoje znamenje v dušo vtisnil, in tudi njemu je rekel: „Kar boš zavezal na zemlji, zavezano bo tudi v nebesih.“ Zvesto pokorščino do spovednika z obilnimi gnadami Bog oblagodaruje. — V sv. evangelju na god obletnice posvečenja vseh cerkev beremo, kako je Cahej, ko je Zveličar v njegovo hišo prišel, pred vsem drugim želel poravnovati s tem, da je povernil stare krivice.

In ravno v tem boš naj lažje in naj bolj poskusil samega sebe, ali je tvoje spokorjenje resnično ali ni resnično. Vprašuj prav odkritoserčno spovednika in naj ti tudi on kar naravnost in brez ovinok pove; kako da ti je krivično blago mogoče poverniti, opravljanje popravljati, obrekovanje preklicevati, pobujšanje poravnati, zapeljane na pravi pot nazaj zavračevati. — In kar ti reče, stori privoljen goreče in zvesto. Naj hujši in naj škodljivši strup spokorjencu je, če začne v kakih par tednih zopet mlačen in merzel prihajati, in se v staro pregrešno navado zopet nazaj povračevati. In tem starejši ko je človek, tem lažje se mu to zgodi. Kaj takega te obvaruj

sam večni Bog! Vedi da neizrečeno zlahten in imeniten dar je dar pravega spokorjenja. Gorje, če ga zopet zapraviš in zgubiš? —

Sklep.

Kako se pač veseli nedolžen otrok, kader se bliža sveti dan, sv. božični, ali velikonočni ali kak drug velik praznik, že dolgo poprej od tega govori, in tolikanj rad uboga, da bi mu kaj ne spodletelo in veselja ne poderlo. Tudi ti ljubi kristjan! bodi mi otrok poloben temu otroku; Jezus sam nam veli, naj bomo kot otroci. Stori, kar sem ti danes svetoval, in priserčno moli, se pridno posti, rad ubogajme dajaj, in svojega spovednika zvesto poslušaj in ubogaj, da stanoviteno ostaneš v dobrem. In če te vse to težko stane, in te hudič moti, svet zalezuje, poželjenje zapeljuje, spomni si, — da skušnjavo tem ložej vžugaš — spominjaj si na tisti čas, o katerem te bo Gospod k sebi poklical rekoč: „Daj odgovor od svojega hiševanja.“ Luk. 16, 2, in te bo zvestega najdenega peljal v tisto presrečno deželo, v kateri bomo imeli, če srečno gori pridemo, večni sveti dan, večno velikonoč, večni praznik! Amen.

Pridiga za praznik neomadežanega spočetja Dev. Marije.

(Kaj nam sporoča preč. Dev. Marija? gov. L. F.)

„Zdaj otroci poslušajte me: blagor jim, ki ohranijo moje pöta. Poslušajte nauk in hodite modro.“ Bes. modr. božje 8, 35.

Vvod.

Celi adventni čas je namenjen časti Marije; vsi kristjani jo hvalijo kakor juterno zarjo, kakor zgodnjo Danico našega zveličanja. Posebno pa je današnji praznik postavljen v slavo kraljice nebeske. Ko je hudi duh v podobi kače Evo zapeljal, prikaže se serditi Bog in nad kačo govori: „Ker si ti to storila, prekleta bodi med vsemi živalmi zemlje.“ Tudi Evi je naznanil hudo kazen zavoljo storjenega greha: „V bolečinah boš rodila otroke;“ pa vendar se je pravični Bog nji zopet usmiljenega skazal, ker jej je obljubil, da bo eden iz njenega zaroda kači glavo sterl, kača pa bo njegovo peto zalezovala. Glejte ljubi moji! ravno danes smo se snidli, da obhajamo

praznik tiste device iz zaroda Evinega, ktere peto je kača zastonj zalezovala, ker njenega prečistega serca ni mogla z grehom omađeževati. Ravno danes obhajamo praznik tiste žene iz Evinega rodu, ktera nam je to življenje zopet zadobila, ktero je zgubila Eva prva žena. Obhajamo praznik tiste matere, katera nam je rodila tistega sina, ki je tisti kači glavo sterl, ktera je prvo mater Evo zapeljala. Ta devica, ta žena, ta mati je Marija, brez madeža spočeta in ta njen Sin je Jezus Kristus, Sin Božji. V spomin te posebne gnade, da je Marija tudi od madeža poerbanega ali izvirnega greha čista ostala, postavljen je danešnji praznik.

Te gnade nas spominja podoba Marije brez madeža spočete device. Vidite jo namalano, ko verh sveta stoji, kača se jej ovija krog nog, pa jej škodovati ne more, ona je kači glavo sterla po svojem Sinu. Krog glave se jej svetijo zvezde, to so njene čednosti, ktere so jo bile vredno storile te visoke gnade, biti mati Odrešenikova. — Mi pa, moji ljubi pomislimo, kako neskončno svet je Bog, tako, da je tista, ki je bila izvoljena, roditi Odrešenika, morala biti čista vsakega tudi naj manjšega madeža; potem pa premislimo, kako je treba tudi nam, greha se varovati, če hočemo kedaj gledati tistega Boga, ki je naše zveličanje. Pa tudi to premislimo, kako zvesta je bila ta devica, da svoje čistosti celo življenje ni oskrunila z najmanjšim madežem, in kako je tudi nam treba, pri kerstu prejeto gnado zvesto varovati. Slišite preljubi! ta devica brez madeža spočeta, ta mati vse milosti polna, ta Marija, kraljica nebeška, ktero vsak dober kristjan ljubi in časti, nad katerim presladkim imenom se veseljuje, ima do nas vseh posebne sporočila, ktere vam danes povedati hočem. Poslušajte torej, kaj sporočuje vam, device, žene in matere, in kaj vam keršanski mladenči in možje. Ave Marija!

Razlaga.

V zgodbah je to le zapisano in se je sv. očetu Pavlu V. 1617 predbralo. Špansko brodovje je bilo namenjeno odjadrati v drugi kraj; med tem pa navstane tako silna burja, kakoršne dolgo že niso pomnili. Pa vendar vse ladje so bile otete, razun ene, ktera na svojem banderu ni imela podobe prečiste device. Ta prigodba je resnična in nam daje lep nauk v podobi. Kristjan, hočeš ti srečno to nevarno morje tega življenja prejadrati, moraš ti v svojem sercu nositi podobo device brez madeža spočete.

To je sporočilo za nas vse, sedaj poglejmo, kaj sporoča Marija vsacemu stanu posebej, prvič pa devicam.

A. Device so perve in naj ljubše hčere Marije prečiste Device; device so cvetlice na lepem vertu katoliške cerkve, so goreče sveče

na zlatem tabernakeljnu, kterega si je usmiljeni Jezus naredil. Vam Marija sporoča:

1. Ohranite venec, ki naj bo narejen iz štirih cvetlic, a) iz zelenega rožmarina, kateri je podoba žive vere in keršanske modrosti. Kakor pet modrih devic mora biti vaše veselje, skerbeti za olje pobožnosti. Boga prav spoznati in mu lepo služiti, kakor pridne bčelice nabirajte si iz pridig in lepih bukev sterdi za večno življenje; b) iz vijolice ponižnosti; kakor vijolica naj rajši na tihem in skritem kraju, tako tudi deviška čednost naj rajši v ponižnem sercu cveti, c) iz bele lilije sramožljivosti, ona je družica devištva. Koliko skerb je sv. Potamiane za sramožljivost imela; kako malo se pa sedaj za njo skerbi; d) iz bodeče rože serčnosti in stanovitnosti. Poštene device življenje je vojskovanje. Zalezavce odpravi z resno besedo, sitnežem se zogne, posilnim se vbrani in vbeži.

2. Ohranite živo ljubezen do Jezusa; on je vaš pastir, vi njegove ovčice; on je vaš ženin, vi njegove neveste. Kakor aposteljana tako tudi vas nič naj ne loči od te ljubezni do Jezusa, ne nadloga, ne stiska, ne preganjanje, ne meč, pa tudi ne svet in njegovo veselje. Pomislite, koliko so pred keršanske device iz ljubezni do Kristusa storile, in kako malo se stori sedaj!

3. Ohranite spoštovanje in češčenje do Marije matere božje. Ja izvoljite si tudi Marijo v svojo mater, veselo obhajajte njene praznike, posnemajte njene lepe čednosti in Marija bode vas zakrivala in varovala pod svojim plajščem.

Da si bote pa te tri reči ohraniti mogle, priporoča vam Marija:

4. Pošteno hišo. Ne hodite v drugo hišo, kakor v pošteno; ne vdajajte se v drugo hišo, kakor v pošteno; ne iščite in ne jemljite službe, kakor le v poštenu hiši. Boljši je poštenu devici služiti, kakor nositi butaro (jarm) nesrečnega zakona; boljše je v planini coklje nositi pa pošteno živeti, kakor po mestih v židi hoditi, pa grehu služiti. Si dobro hišo našla, ne seli se: goste službe, redke sukne. Sv. Cita je služila 48 let pri eni hiši. Priporoča vam še:

5. Izvoljite si in pristopite keršanski družbi ali poštenu bratovščini. Bratovščina je barka Noetova za mlade ljudi. Ni dobro devici samej biti: „ako dve greste in ena pade, jej druga vstati pomaga.“ Tako v keršanskih bratovščinah druge drugim pomagajo, jih svarijo, za nje molijo. Hudobni svet keršanske družbe sovraži, Jezus pa njih ljubi. Takošna bratovščina za device je družba preč. serca Jezusovega ali Marije, živega roženkranca, sv. Uršule.

Če se več devic v tako družbo zbere, vdeležijo se večih gnad, in kar je še več vredno, imajo lepo pomoč, v sred zapeljivega sveta ostati čiste neveste Kristusove, vredne hčere Marije, brez madeža spočete kraljice nebeške.

Kaj pa Marija vam sporoča, keršanske žene in matere?

B. Dve materi imamo, katerih pozabiti ne smemo; prva je Eva, ki nas je nesrečne storila; druga mati nam je Marija, po kateri nam je zveličanje došlo. Dvojne matere tudi v sedanjih časih imamo, dobre matere, ki so sreča — hudobne matere, ki so nesreča za rodovino, sosesko, deželo in cerkev. Matere in žene, hočete biti dobre matere in žene po izgledu Device Marije, mora vam sedem zvezd, kakor Mariji, to je, sedmero čednost glavo opletati.

1. Zvezda je p o b o ž n o s t; pobožne žene so Kristusa na goro Kalvarijo spremile; pa tudi zvedle prve njegovo vstajanje; tako morajo žene tudi rade h Kristusu se obračati v veselji in žalosti. Kar je pridni cerkovnik pri cerkvi, mora biti žena pri hiši, da skerbi za molitev otrokom in družini. Žene! varujte dveh nesreč svojo hišo: greha pa ognja.

2. in 3. zvezda, ki naj se sveti krog glave keršanske žene, ste l j u b e z e n in z v e s t o b a z a k o n s k a. Zakona in cele hiše sreča se le tam najde, kjer je ljubezen in zvestoba. Ljubezen je pa le tedaj prava, kedar se mož in žena ljubita kakor Kristus in njegova cerkev. Kjer te ljubezni ni — je zakon težek jarm. Nič ne podkopuje hujše srečo in premožnost hiše, kakor zakonska nezvestoba.

4. in 5. Zvezda je čednost postrežnosti in poterpežljivosti. Ljubezniva postrežnost stori ženo Bogu in možu prijetno; kako lepo je stregla Tobijeva žena slepemu možu! Terdovratno kljubovanje naredi jezo in serd, poboj in kletev in grehov čez mero. Poterpežljivosti pa je naj več treba. Poterpežljiva žena moža v angelja — pikra žena ga v peklenščeka spremeni. Sveta Monika vam bodi živ izgled. Imela je moža pijanca in nevernika. Veliko let je voljno terpela, pa vendar je imela srečo, da se je mož pred smertjo spokoril in kristjan postal.

6. in 7. zvezda je lepa z a s t o p n o s t in m a t e r n a s k e r b. Dve rami nosite veliko, ena sama ni kos to nositi; tako tudi lepa zastopnost zakonskim pomaga vse križe in težave prenašati. Najsvetejša pa je materna skerb za otroke, tiste duše, ktere so materam od Boga izročene, ki se napojijo dobrih ali slabih navad že na maternih persih. To je sedmero zvezd, ktere morajo zakonskim ženam in materam glavo opletati, potem so v resnici angelji varhi hišam, možem in otrokom.

C. Tudi vam keršanski m l a d e n č i i n m o ž j e Marija nekaj sporočuje.

1. Mladenci, dokler ste pridni in pošteni, šte veselje očeta in matere, ste stebri svojih družin in hiš, sosesk in cele dežele. Tak mladeneč je bil mladi Tobija, kteremu je stari Tobija prelepe nauke dajal: „Vse dni svojega življenja imej Boga pred očmi; in varuj se, da kdaj v greh ne privoliš in da v nemar ne puščaš zapoved Gospoda, našega Boga.“ Ravno to vam sporočuje Marija:

a) Imejte Boga pred očmi, kodar hodite in Boga se bojte; v mladosti človek rad na Boga pozabi, ja se še celo rad tega baha

in reče: Kdo mi kaj more? Ali Bog prevzetneža gotovo in vselej najde in prederznost kervavo kaznuje.

b) Imejte Boga pred očmi in radi molite, kakor je Tobija učil svojega Sina: „Vsak čas hvali in prosi Boga, naj tvoje pota ravna.“ V mladosti človek nerad moli, poznej, kedar sila pride, bi rad molil, pa moliti več ne zna.

c) Imejte Boga pred očmi, in nedelje in praznike posvečujte, k božji službi hodite, božjo besedo radi poslušajte: „Kdor bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jes zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“

d) Imejte Boga pred očmi in prejemljite vsako leto svete zakramente. Kdor živi brez spovedi in brez pokore; živi brez Jezusa in umerje brez pokore. Jezus reče: „brez mene nič ne morete storiti.“

2. Imate pa tudi svete dolžnosti do svojih starišev in predpostavljeneh. Spoštuj očeta in mater.. zatorej v časti jih imejte tudi revne in stare; radi bi jih ubogali, pa ne bote jih več imeli; pomagajte starišem gospodariti in na stare dni jih ne zapuščajte. Večna sramota za otroke, ki v obilnosti živijo, stariše pa pustijo stradati ali celo še beračiti. Kdor očeta do praga privleče, njega bodo otroci čez prag potisnili.

3. Imate dolžnosti do sebe in do drugih ljudi. a) Skerbite za svoje zdravje, zatorej nezmernosti se varujte; zdravje je božji dar, zato se mora varovati; b) skerbite za potrebno učenost v keršanskem nauku in v drugih potrebnih rečeh; kar človek zna, nihče mu vzeti ne more; c) skerbite za poštenje, kar je naj boljše premoženje: serce je človeka jederce; je serce červivo, je ves človek malopriden, d) pa tudi za časno imetje po pravičnih potih skerbite. Moder mladenec svoj zaslužek na tri dele razdeli; enega za svojo potrebo, drugega za stariše ali uboge, tretjega za stare dni. Kar se v mladih dneh zapravlja, na stare dni se pogreša. Hočete srečo kupiti, morate se varovati zapravljalivosti, skoposti in nezadovoljnosti. Pred peterimi jama mi vas svari Marija: 1. pred jamo lenobe ali nemarnosti, 2. pred jamo razvade v živežu in v obleki, 3. pred jamo slabe tovaršije, 4. pregrešne dobre volje, 5. pred najglobokejšo jamo nesramnega djanja in znanja. Nobena kuga ni jih toliko pokončala, kakor se jih je v tej jami pogubilo. Sprejmite keršanski mladenči to sporočilo Marije, matere nebeške, v sercu ga nosite, po njem živite in Marija bo vam dobra mati in enkrat vaša kraljica nebeška.

D. Povedati moram še sporočilo, kterega ima Marija do vas keršanski možje!

Velika je imenitnost moža; on je namestnik božji. Kar je Kristus cerkvi, je mož ženi. Kar je cesar celi deržavi, je gospodar svoji hiši; kar je duhovni pastir svoji duhovniji, je mož svoji družini, da za dušo in truplo svojim skerbi. Zato pravi sv. apostelj

I. Tim. „Kdor za svoje Veča ko je oblast, veči bo odgovor: Komur se veliko zaupa, od njega se veliko tirja. Zato možje, očetje, gospodarji velika bo vaša odgovornost. Kaj vam Marija sporoča? Petero živih izgledov moškega djanja in zaderžanja:

a) Pravičnega Noeta, ki vas uči, kako Bogu služiti: Keršanski gospodar svoje ljudi k molitvi ravna in sam rad moli. Hiša brez molitve je polje brez dežja. Kjer gospodar le gromi in kolne, pa malo moli, tam sv. Duh ne prebiva. Gospodarjev naglavni grehi so: 1. Bogu svete dni krasti in voziti ob nedeljah; 2. v keršmah posedati in zapravljati, 3. vero zatajiti v brezbožnih pogovorih, 4. krivo prisegati, po čem prekletstvo več od hiše ne gre.

b) Poterpežljivega Joba, ki vas uči dolžnosti do svoje žene. Dobra zakonska žena je božji dar, s katerim morate lepo ravnati: „Možje ljubite svoje žene.“ Hudobna žena je huda skušnjava in velika težava. Tako je Job imel. Vse mu je satan vzel, le hudobno ženo mu je pustil. Po Jobovo mora mož hudobno ženo posvariti in ž njo poterpeti. Ako zakonski eden drugega poterpita, imel bo Bog tudi z vami poterpljenje.

c) Stari Tobija vam kaže, kako naj za otroke skerbite. Otroci so starišev največa sreča ali nesreča; kakor bote jih izredili, tako jih po navadi veseli ali žalostni bote.

d) Evangeljski stotnik gospodarje uči, kako za posle po keršansko skerbeti. Veliko tožijo čez malopridno družino; da bi jo poboljšali, za to pa malokaj storijo. V božjem strahu družino imejte, kletve, nesramnega djanja in greha ne terpite. Kdor za grehe poslov ve in jih ne posvari, je tudi sam njih grehov kriv.

e) Pravični Abraham dober sosed. Lepa zastopnost v soseski zlata reč. Zato ne delajte sosedom krivice, ne pri potih, mejnikih ali drugem blagu; rajši malo krivico poterpita, kakor da hitro pravdo vzdignete; radi soseski pomagajte v nesreči in sreči.

Sklep.

To so sporočila Marija Devica.

Bodite zvesti vsak v svojem stanu. Zvestoba stanu je nebeški ključ. Samostanski žnidar Janez Soto je svoje dni zvesto šival. Na smertni postelji si da šivanko v roke dati, jo povzdigne veselo in reče: „Poglejte moj ključ do svetih nebes.“ Rekel in mirno oči zatisnil. Tako bo tvoja sekira ali motika ali oralo tudi nebeški ključ, ako voljno in zvesto vse svoje žive dni svoje dolžnosti spolnuješ. Tebi o Marija, brez madeža spočeta, se priporočimo, bodi naša svitla zvezda, zgodnja danica in po tem revnem življenju pokaži nam žegnani sad svojega telesa, pokaži ga nam v svetih nebesih! Amen.

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Kako imeniten je človek; gov. M. R.)

Kdo si ti?

Jan. 1, 19.

V v o d.

„Kdo si ti?“ tako so vpraševali Janeza v puščavi duhovni in leviti, ktere so bili Judje iz Jeruzalema do njega poslali. Ravno to vpraševanje bi mogli tudi mi sami sebi večkrat zastavljati, in se vpraševati: „Kdo si ti?“ da bi nikoli ne pozabili imenitnosti, ki nam jo je Bog dal pred vsemi drugimi stvarmi po širokem svetu, pa se varovali vsega, kar nam vtegne skaliti nje lepoto. Služabnik, ki služi pri kaki imenitni gospodi, je ponosen na to svojo službo. In res je s tem, da je njegova gospoda v časti, tudi on počešen; in ravno zato se pa tudi povsod tako vede in obnaša, da svoji gospodi ne dela nečasti. V čigavi službi pa se znajde kristjan? Mi kristjani najdemo se v službi najviše gospode, v službi presvete Trojice, ktere znamnje nam je vtisnjeno v dušo. In ker se najdemo v tako imenitni službi, imeli bi se tudi skerbno varovati, da svoji gospodi, presveti Trojici, ne delamo nečasti z nobeno pregreho. In ravno zato, da bi se greha skerbno varovali, in znamnje sv. Trojice, posvečujočo gnado božjo, skerbno hranili, govoril bom vam od imenitnosti človeške. Tedaj rečem:

Človek je imeniten 1. zavoljo imenitnih svojih telesnih in dušnih zmožnost in moči; in

2. zato, ko ga je postavil Bog gospoda zemlje in namenil za nebesa. — Poslušajte!

Razlaga.

1. Ravno kot kak imeniten gospod, ki se po lepem svojem vertu spreha, vterga tu eno, tam drugo cvetlico in si jih zveže v šopek, da ga duha, ogleduje in se ga raduje; ravno tako je tudi gospod Bog lepoto in imenitnosti drugih stvari strinil in zedinil pri človeku. Um in voljo je človeku dal, kakor ju je dal angeljem v nebesih; čut mu je dal, kakor živadi na zemlji, življenje kot zeljščem, in kakor najdemo pri drugih mertvih stvareh mnoge čvrste in tekoče reči, ima tudi človek v svojem telesu različne terdne in tekoče dele. Zato je Bog človeka na zadnje stvaril, da bi bil sklenil

stvarjenje s kako prav imenitno stvarjo, in imel svoje veselje nad njo, kakor sam pravi v sv. pismu (Prov. 8): „Moje veselje je biti med človeškimi otroci.“ In vse to je Bog storil, da bi si, kakor pravi sv. Ambrož, „da bi si človeka nase navezal in si pridobil njegovo ljubezen.“ Kdo bi se ne čudil toliki ljubezni neskončnega Boga, ki tako rekoč išče naše ljubezni, in je človeka naredil tolikanj lepega, da bi prebival v njem?! Ravno zato pa tudi Bogu veliko krivico stori, kdor Bogu svojo ljubezen odteguje in jo daruje le njegovim stvarjem ali pa celo peklenskemu gospodu namesti nebeškemu!

a) Že naše telo, ki se marsikaj razloči od živalskega telesa, kaže imenitnost človeško. Živali imajo proti zemlji obrnjeno obličje, v tla gledajo, kar je prav primerno, ker so stvarjene za zemljo; človek je zravn, ravne hoje in proti nebu obrnjen njegov pogled, v znamenje, da morajo kviško puhteti njegove misli in želje, gor proti nebesom, kjer Kristus sedi na Očetovi desnici. (Kološ. 3, 1.) Človeški počutki so pri človeku v tako lepi in čudni razmeri, da ne tako pri nobeni drugi stvari. Kolikanj lepega in prelepega zamore človek narediti s svojo roko! In v vsakem delu zamore tudi še vedno popolniji postajati, ter se izurjati v njem bolj in bolj od leta do leta, in ni kakor je na primeru ptica, ki sicer prav umetno napravi svoje gnjezdo, vendar le enacega leto za letom, drugo in tretje leto ne lepšega, kot prvo leto. S svojim jezikom zamore človek tudi drugim na znanje dajati, kar v srcu ima. Žival ima sicer tudi svoj glas, s katerim se zastopi med seboj; govoriti pa le vendar ne more! Pa kaj še vse to? Kako častljivo in imenitno je naše telo sosebno zato, ko je po sv. kerstu celo sv. Duhu posvečeno v stanovanje! Zatoraj. ljube duše! nikar nikoli ne omadežujte svojega telesa ne z napčno mislijo, ne s pregrešno besedo, ne s slabim djanjem in ravnanjem.

b) Toda naše telo, če tudi žlahno, vendar je le samo lupina, ki v sebi hrani še vse žlahnejše jedro. Ko je bil Bog človeka stvarjal, ter naredil iz ila njegovo telo, je tudi še vanj dihnil in ga oživil. (I. Moz. 2, 7.) S tem dihljejem je Bog človeku dušo dal. Bogu je podobna, in je tako lepa, da vam je nihče ne more vredno popisati. Naša duša ima um, s katerim zamoremo spoznavati Boga in božje stvari; ima voljo, s katero si zamoremo izvoliti sami ali dobro ali hudo, kakorkoli radi. Živali in druge stvari tega ne morejo. Solnce na primer se ne more vstavljati, ter reči: „Danes ne bom svitlobe dajalo, ne bom zemlje ogrevalo!“ Prisiljeno je, ravnati po natornih postavah. Človek pa kako reč ali stori ali opusti, kakor mu je ljubo, si izbere ali dobro ali hudo po lastni volji. Če dobro dela, hvali ga vest in oveseljuje; če hudo ravna, graja ga in mu očituje! — Po čemu pa je Bog človeku voljo dal? Zato, da si človek kaj zasluženja nabira za večnost, nabira sv. čednost in dobrih del, kar le more. Naša duša namreč ne bo umerla, ne umerjača je, večno

bo živela. Sv. pismo pravi: „Prah se povračuje v zemljo, iz ktere je vzet: duh pa nazaj gre k Bogu, kateri je ga dal.“ (Prid. 12, 7.) Vidite tedaj, kako imenitna je naša duša, je neumerjoča, in Bogu podobna. Ni čuda toraj, da se nebo in pekel zanjo potegujeta, Bog in hudič za njo poskušata, ker poznata njeno imenitnost; in je celo sam božji Sin iz nebes prišel, da bi s svojo drago kervjo odkupil človeško dušo. In za eno samo dušo obetal je hudič vse kraljestva sveta. (Mat. 4.) „Toda kaj bi človeku pomagalo, ko bi si pridobil ves svet, na svoji duši pa škodo terpel. Ali kakošno meno bo človek dal za svojo dušo?“ — Iz tega sklenite, kako skerbno bi mogli varovati svojo dušo, da jo čisto in neoskrunjeno ohranimo Bogu! Iz tega sklenite, kako nehvaležno da ravna, kdor svojo dušo, božjo podobo, z grehom osvaljka in omadežuje!

Še bolj bomo spoznali imenitnost človeške duše, če premislimo nezapopadljivo čudo božjega usmiljenja, po katerem Jezus v zakramentu sv. rešnjega Telesa lastno telo in lastno kerv našim dušam v jed in pijačo deli. Za veliko čast bi si štel, kdor bi s kraljeve mize jedi in pijače prejel. Še obilniša čast bi bila, ko bi te kralj k sebi povabil na obed. In še v večo čast bi si zarajtal, ko bi ti kralj sam stregel in sam jedi pred te pokladal. V naj večo čast pa bi si štel, ko bi kralj sam v tvojo hišo prišel, ter obedoval s teboj, kakor Jezus s Cahejem. In vendar še vse to nič ni v primeri z božjo dobroto, po kateri nas z lastnim telesom in lastno kervjo redi. Iz nebes se ponižuje, in nam se samega sebe v jed in pijačo deli. O kako imeniten je tedaj človek! Kdo bi si te tolike milosti božje ne štel v naj večo čast? In kdo bi ves ponižen ne izdihnil: „Gospod, jaz nisem vreden!“ — Ko je bil Jonatanov sin Mefiboset povabljen h kralju Davidu na obed, zavzel se je, in je kralju rekel: „Kaj sem jaz, da me tako častiš? Ali mar nisem tvoj hlapec?“ (II. Reg. 9.) Kaj pa še le mi porečemo, ki smo od Kristusa samega povabljeni v gostje, kar je še vse kaj drugega kot naj imenitniše kraljevo obedovanje?! In kdo bi se podstopil, vmazan tje pristopiti?! Če se je judom napčno zdelo, z vmazanimi rokami se za mizo vsesti, kako napčno, ter pregrešno bi še le bilo, z vmazanim srcem Kristusa zavživati!?

2. Človek pa ni samo zato imeniten, ker je imenitno in častljivo njegovo telo, in veličastna njegova duša; imenitnost človeško posnamemo tudi iz tega, da je ga postavil Bog gospoda zemlje, in je ga namenil za nebesa.

a) Bog je postavil človeka gospoda zemlje, ga naredil svojega namestnika tukaj na zemlji. Ko je bil Gospod Bog stvaril Adama, sklical je k njemu vse živali, da bi jih Adam spoznal, ter jim imena dal. Zemljo je stvaril Bog človeku v stanovanje, in ni še bilo človeka, ko jo je Gospod Bog previdil z vsem, kar bi služilo človeku v življenje in razveseljenje. In dasiravno je Bog človeka po storjenem grehu v hudo pokoro obsodil, morajo mu le vendar

živali polajševati njegove dela in pomožne biti pri njegovih opravilih. Sosebno domače živali so človeku popolnoma pod oblastjo. Človek zapoveduje, in brezštevne živali ga morajo ubogati. Ovca mu da volno. Sviloprejka mu prede zlahno svilno nit. Bučelica znaša mu sladko sterd. Pes mu hišo varuje. Vol mu njive obdeluje. Konj težo s kraja v kraj prevaža. Sopar mu vlačí vozove in goni mašine. Gojzd mu senco dela, derva daje, divjačino redi. Morje, reke in druge vode ga z ribami preskerbé. Celo divje zveri si zamore človek privaditi in vkrotiti, da so mu v prid in veselje. Slon in morski som, lev in ris mu se moreta podvreči; in ne le žive, ampak tudi druge stvari, ki nimajo življenja, mu morajo služiti. Zvezde mu služijo, da si po njih teku obravnuje svoje delo, morje mu mora ladije in na ladijah različno blago prenašati iz enega v drugi del sveta. Na njegovo voljo morajo se drevesa iz verh hriba v dolino preseliti; kamnje in železo, zlato in srebro mu mora pokorno biti, da si po svojem dopadenju pozida poslopje. Konoplja in lan se morata sleči, da njega oblečeta: skalovje se mora na kosce zdobiti, da mu zemlja odpre svoje nederje. Reke in vode morajo svoj tek zapustiti, da mu namakajo senožeti in gonijo mline. Resnično, vsa natora je služabnica človekova. In zakaj je Bog vse to tako naravnal? Zakaj je Bog človeku podvergel ves svet? Zato, da bi se človek v svet preveč ne zamaknil. Zato, da bi sprevidil in spoznal, da so vse te reči manjše od njega, ki ne zaslužijo, da bi nanje navezoval svoje serce; in da mora toraj za tem hrepeneti, kar mu je podobnega, in ne po posvetnem, pozemljiskem, ampak po nebeškem. Kader je Bog pred Adama postavil vse živali, ni nobene bilo, ktero bi bil zamogel ljubiti, ker mu nobena ni bila podobna. Pomisli toraj, o človek! da so živali in vse druge stvari po vesoljnem svetu stvarjene zato, da ti nad njimi gospoduješ, ne pa da jim služiš. Zakaj se delaš tedaj hlapca in sužnjega tistih stvari, katerih kralj si ti? Kaj si pozabil svoje imenitnosti? Nikar, ljubi moji! nikar tedaj ne dopuščajmo, da bi nas pod nogo imelo časno blago in druge pozemljiske reči, in deržimo se oblasti, ki nam jo je Bog sam dal črez nje. Mi moramo gospodovati črez druge stvari; nikar pa da bi druge stvari gospodovale črez nas in nas mojstrovale.

b) Imenitnost človeško razvidimo tudi še iz tega, da ga je Bog za nebesa namenil. Človek je povabljen na ženitnino božjega Jagnjeta, povabljen na nebeško svačevščino, da bi se tam gori veselil in kraljeval na veke. Ali ni to velika čast, če kralj vzame kakega drugega človeka, enega ali drugega svojih podložnih, in ga zraven sebe posadi, naj mu pomaga kraljevati. V tako čast vabi nas vse kralj nebes in zemlje, Jezus, naš Zveličar, da bi prišli, in z njim vred kraljevali v nebesih. Nam je namenjen prostor, ki so ga prevzetni angeli zgubili s svojim napuhom. Zato nas pa tudi na vso moč zavidajo, in si vse prizadevajo, nam zajeziti pot v

nebesa. Varujmo se, da nam ga res ne zajezé s tim, da nas pripravijo v greh. „Spoznaj, o človek svojo imenitnost, in ne povračuj se v staro siromaštvo z razuzdanim življenjem,“ svari sv. Leon. Žlahna gospoda ne pusti, da bi se njih otroci možili in ženili s priprostimi ljudmi, z ljudmi naj nižih stanov. Celododščno so jim včasih odtegnili v takih primerlejih, in jih izbrisali izmed žlahne gospode. Kaj pa še le Kristus poreče, če pozabimo svoje keršanske imenitosti in se z nečistostjo, lakomnostjo ali kako drugo pregreho spečamo? Človek, o človek! nikar ne pozabi, kako imeniten si!

Sklep.

Zdaj ste slišali, kako imeniten je človek. Kar sem vam pravil na široko, nam sv. Krizostom na kratko takole pove: „Poglej! s koliko častjo je nas Bog obdal, ko nam je toliko moč prepustil! Nebo in zemljo sem stvaril, — tako govori — tebi pa sem oblast dal, zemljo in nebo spremeniti. Lepo telo sem ti dal. Naložil pa sem ti še vse žlahnejšo dolžnost: da lepšáš svojo dušo. Stvaril sem zeljšča in rodovitne drevesa; in tudi ti le reci, naj ti zemlja sad rodi, in rodila ga bo, če le čversto primeš za delo. Solncu dam sijati nad dobrimi in hudobnimi: posnemaj me, in deli svoje blago z dobrimi in hudobnimi. Luči sem prižgal na nebu; in ti zamoreš prižgati še svitlejše luči, če tistim, ki so v zmotah, luč resnice prižigaš. Jaz sem Gospod angelov, tudi ti smeš vsesti se zraven mene na kraljevi tron.“ Ker je tedaj naša imenitnost tako velika, varujmo se, da je ne oskrunimo s kako pregreho. Naši prvi starši so hotli Bogu enaki biti, toda po poti pregrehe so hotli doseči to visokost. Enake želje se še zdaj v človeškem sercu glasé. Pa po poti pregrehe jih spolniti mogoče ni. Bog sam nas hoče k sebi potegniti: Vstvaril nas je po svoji podobi, dovel za svoje otroke, in namenil nam v nebesih večno zveličanje. Dosegli ga bomo, če ohranimo svojo imenitnost. Le po poti čednosti in pobožnosti bomo Bogu podobniši in podobniši in enkrat deležni nebeškega kraljestva postali. Vse svoje misli tedaj in vso svojo skerb obračajmo v to, da bomo Bogu služili, in vedno popolniši prihajali, in dosegli bomo, kar želimo! Amen.

Pridiga za IV. adventno nedeljo.

(Kaj dobrega nam donaša sveta pokora? gov. J. V.)

„Pripravite pot Gospodu, poravnajte steze njegove.“
Luk. 2, 5.

V v o d.

Nenavaden in čuden govornik se je prikazal v okolici Jordanскеj. Govornik ta se je odeal z odejo s kameline kože in opasoval s koženim pasom; bival je v puščavi, in živel od gorskega medu, kobilic in koreninic, pil pa je hladno vodo iz Jordana. Kedar pa je začel ljudstvu oznanovati besedo Božjo, vsipale so se mu besede iz ust kot živ ogenj, lice se mu je žarilo s svetim žarom, in oči so zevale s svetim ognjem. Kdo je bil ta izverstni, s svetim ognjem razgreti govornik? Tega mi ni treba praviti, ker vsi veste, da je to bil sv. Janez Kerstnik, sin Caharijev, predtečaj Gospodov. Njemu je naložil Bog, naj oznanuje pokoro, in pripravlja ljudstvo, da dostojno sprejme obljubljenega Zveličarja. Evangelisti nam niso popisali njegovih govorov, ampak samo pripovedujejo, da je on s krepko besedo opominjal ljudstvo, naj se zave in z vsem srcem oberne k Bogu, in naj prične novo boljše življenje, pripovedujejo nam, da je neprenehoma ljudstvo opominjal: „Pripravite pot Gospodu, poravnajte steze njegove!“

Verne duše keršanske! tudi mi bodemo v nekoliko dneh praznovali veseli spomin, da je edini rojeni sin Božji prišel na ta svet. Ali se ne spodobi, da tudi mi pripravimo pot Gospodu, in poravnamo steze njegove? In kakor je sv. Janez opominjal k pokori tiste, ki so dohajali v puščavo poslušat ga: tako vas opominjam tudi jaz danes. Tudi jaz vam kličem: „Pripravite pot Gospodu, poravnajte steze njegove!“ Pripravite serce za bližnji praznik, očistite si duše s pokoro, poravnajte, kar je krivo, operite, kar je z grehom vmazano. In da vas na to tim ložej nagnem, govoriti vam hočem danes o sladkem sadju, ki ga donaša prava pokora. Pervo adventno nedeljo sem vas nagovarjal, bratje mili, da nikar ne odlašajte pokore od danes do jutri, danes kot poslednjo nedeljo tega svetega časa pa želim vam razložiti:

Kaj dobrega nam izvira iz tega, če delamo pravo pokoro.

Rečem tedaj: Blagor vam, ako pokoro prav opravite; kajti s tim si pridobite:

1. Milost in gnado Božjo, pa
2. mir in pokoj svoje duše.

Grešniki smo vsi, in če pravimo, da nimamo greha, sami sebe zapeljujemo, in resnice ni v nas. Slabo bi bilo za nas, ako ni vsmiljenja Božjega. Zato ne obupajmo! Danes vam hočem pokazati nevsahljiv studenec usmiljenja Božjega, ki neprenehoma teče vsem, ki delajo pravo pokoro.

I. d e l.

Pokoriti se pravi k Bogu se vrniti, od ktereга smo se bili odvernili z grehom, svoje grehe sovražiti, resnično se jih kesati, spovedati, in zanje zadosti storiti. Kdor spolni vse to, in to dobro spolni, on je storil, kar mu je bilo mogoče; on je pokazal in porderil, da je pravi spokornik. In takega človeka gotovo predobri Bog ne bo odbil od sebe, ampak ljubeznjivo ga bode sprejel in mu podelil svojo milost. Podeli mu, pravim, milost;

1. in s to milostjo očisti ga vseh grehov, velikih in malih. Gospod na višavah, Bog moj! ali nas nisi ti sam prepričal o tem, ko si nam obetal na usta Ezehiela preroka: „Če se pa krivični za vse storjene grehe spokori, in vse moje zapovedi spolnuje, nobene njegovih storjenih hudobij se ne bodem spominjal, ktere je delal.“ (Ezech. 18, 21—22.) Bog sveti, kako si dober in usmiljen! Kdor se tedaj resnično zavé, ki se skesanim srcem oberne k Bogu, tedaj se njegovih grehov in krivic noče več spominjati premilostljivi Oča nebeški, ampak hoče veselo objeti ga, kakor je veselo objel oča v evangelju svojega zgubljenega sina, ko se je bil spametoval, poboljšal in k njemu vernil. Kaj? Ali veselo prejmlje Bog hudobno, grešno in nehvaležno stvar svojo? Da, veselo jo prejmlje. To nam priča ne samo sv. pismo, ampak pričajo nam tudi sv. očetje. Čujmo izmed njih samo enega, čujmo sv. Efrema, ki takole piše: „Vsakega dobrega dela se veseli Bog, naj bolje pa duše, ki se pokori.“ (De variis term. infer.) — Ali je kak greh, ktereга človek ne bi mogel izbrisati s pravo pokoro? Človek! morda so veliki tvoji grehi, ali večje še je usmiljenje Božje! Poglej le, bratec moj, ono grešnico, ki kleči pri Jezusovih nogah. Velika grešnica je bila, ker tudi sv. pismo pravi o njej: „Glej ženo, ki je bila grešnica v mestu.“ Ali velika ta grešnica je padla k nogam Jezusu, ki je za mizo sedel. Tužno serce njeno milo vzdihne, bridko zajoka, in jokajoče oči se jej zalijó z debelimi solzami. S temi solzami umiva ona noge Gospoda, in jih briše z zlatimi svojimi lasmi, ona poljublja svete njegove noge in mazili jih z dišavami. Kaj pa Gospod, ali je odbil od sebe to grešnico? Ne! on jo je terpel pri svojih nogah, in jo je še tudi branil proti farizejem, ki so godernjali zoper njo; pohvalil jo je zavoljo pokore, in odpustil jej je vse grehe, rekoč: „Tvoji grehi so ti odpuščeni; pojdi v miru!“ (Luk. 7, 48, 50.) Ko bi sedaj še

živela ta grešnica, kaj bi nam rekla? Gotovo bi rekla: V meni, v meni se ogledujte, nesrečni grešniki! Meni je odpustil Gospod vse grehe, in tako hoče odpustiti tudi vam, ako se k njemu vernete s skesanim in potertim srcem. Naj je vaših grehov toliko, rekla bi nam nadalje, kolikor je zvezd na nebu, listja po gori in peska ob morju, vse bi nam odpustil usmiljeni Gospod. Ne obupajte tedaj grešniki, ampak vernite se k Bogu, pa bodo tudi vam odpuščeni vsi grehi. Tako bi nam, bratje ljubi, govorila ta grešnica, katero je Jezus prejel v milost. Glej tedaj nepresežno usmiljenje Božje! Bog je pripravljen, da nam odpusti vse grehe! In gotovo nam jih bode odpustil, samo če se s skesanim in potertim srcem vernemo k njemu, in se prav spokorimo. — Že s tim nam neizmerno milost deluje, ali to še ni vse. Čuj svet, čujte ljudje! on nam hoče še večo milost podeliti.

2. On hoče, da nam odpusti tudi večno kazen, ki smo jo z grehom zaslužili. Koliko usmiljenje je to zopet! Vsak greh, dragi moji, zasluži kako kazen, pa tudi noben greh ne bo ostal brez zaslužene kazni, kajti Bog je pravičen; pa kot pravičen vse dobro plačuje, in tudi vsako hudo kaznuje. Oglasite se mi iz pekla, vi prekleti, pa mi povejte, ali ne izkušate vi nesrečni, v koliko nesrečo greh pahne človeka? Ali niste spred obličja Božjega za večno verženi? ali ne terpite v peklu silne muke, grozne bolečine? ali ne jokate grozen jok, ali ne škripljete nemilo z zobmi? Ali ne zdihujete tam, kjer gori neugasljiv ogenj, kjer vas nemilo grize červ vaše vesti? Ali niste se prepričali, da je Bog pravičen, in da grešnik, če tudi na svetu uteče kazni, ne uteče jej pa v večnosti? In zato, bratje mili, ako nočemo, da pridemo v to pogubo, ako nočemo, da pademo v večni ogenj, spametujmo se, obrnimo se k Gospodu, svojemu Bogu in poboljšajmo svoje življenje! Kaj se more doseči s pravo pokoro, to vidimo na skesanem razbojniku. Že je imel umreti, in preseliti se s tega sveta na uni, že bi bil imel v kratkem času tam terpeti grozno terpljenje za svoje velike grehe. Ali Dizma je spoznal svoje grehe, serčno se kesal jih, in z vso dušo se obrnil k Jezusu, ki je zraven njega visel, ga za odpuščenje prosil, prosil ga s potertim in skesanim srcem. Poglej! Jezus se ga usmili in reče: „Še danes bodeš z meno v raju!“ (Luk. 23, 43.) Odpustil mu je tedaj Jezus, odpustil ne samo velike grehe, ampak tudi večne kazni.

Vemo na dalje iz sv. pisma, da je Jezus z ravno to oblastjo poslal aposteljne po svetu, s katero je bil tudi njega poslal Oča nebeški. Jezus je naročal svojim aposteljnomo: „Kakor je Oča mene poslal, tako tudi jez vas pošljem.“ (Jan. 20, 21.) Ali niso mogli aposteljni, ali ne morejo sedaj tudi škofje in mašniki odpuščati grehe in večne kazni? Se vé da morejo; to nam priča beseda Božja. O neizmerno in nedosežno usmiljenje Božje! Bog noče smerti naše, pogubljenja našega, ampak da se k njemu vernemo in živimo. On

hoče nam ne samo grehov odpustiti, ampak odpustit[†] tudi večne kazni, ki smo jih z grehom zaslužili. Ne odbijajmo todaj od sebe milosti Božje, ampak čim preje rešimo se iz grešnih okov in opravimo pravo pokoro, tim bolje za nas.“ Glej vrata pokore so odper^{te},“ tako nam kliče vsakemu sv. Efre^m, „hiti tedaj grešnik, hiti, dokler se ne zapró.“ (De poenitent.) Hitimo tudi mi, verne duše keršanske, vernimo se k Bogu, objokujmo svoje grehe, natanko se jih spovejmo, zanje zadostujmo, poboljšajmo svoje življenje, pa nam ne bode samo veliko le odpuščeno, kot sv. Magdaleni in Dizmu, ampak naši bodemo tudi pokoj ali mir svoje^j duši, o čemur v drugem delu.

II. del.

Če delamo pravo pokoro, pridobimo si tudi pokoj naši duši. In da se prepričate, kakošno dobroto in srečo si s tim pridobite, poslušajte, koliko je huda, če je duša nemirna in nepokojna. Dozdeva se mi, kot da danes vidim pred sebo tistega nesrečnega sina Adamovega, ki je bil ubil mlajšega brata Abelna; kakor da ga vidim, kako popusti očeta in mater in blodi po celem svetu, kako išče mir duši, išče ga, ali nesrečni ga nikjer ne more najti. V sercu mu gori živ pekel z vsemi svojimi strahotami in grozovitostmi. Vse ga plaši, kar pogleda; plaši ga in stavlja mu pred oči storjeni greh. Ali kaj je to, kaj ga goni iz mesta do mesta, kaj ga goni noč in dan, kaj ga tako uznemiruje in plaši? Vest je to, dragi moji, vest! Ona ga grize in mori, ona ga šči^plje in terpinči, ona ga plaši in straši, in preti mu s tim, kar ga čaka. In taka se godi slehernjemu grešniku. Tudi naj terdovratnejši grešnik čuti grizenje vesti, ter nima nikjer miru in pokoja, nikjer odpočitka in oddihljeja. „Hudobni nimajo miru,“ veli sam Bog na usta Izaija preroka. (Izai. 48, 22.) Tako je, verne duše keršanske! Nemirna vest neusmiljeno muči človeka. Vsakemu drugemu okrutniku človek mora uteči, ali dušnemu červu nikdar. On človeka tudi kader spava, s strahovitimi sanjami neusmiljeno straši in terpinči. Červ dušni je šči^ppavec, ki človeku serce nemilo grize. Marsikteremu ubijavcu se je že prigo^dilo, kakor da neprenehoma pred se^bo vidi tistega, kterega je bil ubil; dozdevalo se mu je, kakor da mu neprenehoma kliče: Nesrečni! zakaj si me ubil? Marsikteremu je že to neprenehoma spominjanje toliko strašno hudo djalo, da se je ali sam kot krivega oglasil gosposki in si sprosil zasluženo kazen, ali pa si je sam po sili vzel življenje. In kaj je bilo, kar ga je toliko strašilo in terpinčilo? — To je bil červ dušni. Kaj je to bilo, kar mu je tako grozovite podobe stavilo pred oči? — To je bil červ dušni. Kaj je to bilo, kar ga je vedno opominjalo prelite kervi? To je bil červ dušni. Kaj je to bilo, kar ga je pognalo, da se je dežel^skej gosposki sam izdal, ali si sam vzel življenje? — To je bil červ dušni. In če tudi vas, bratje mili, tako strahovito ne straši in ne muči červ dušni, vendar

le vas grize in mori, ker ste grešili. On vam predmeta in očita, da ste zgubili milost Božjo, da ste zaslužili pekel; on vas uznemiruje in plaši, ter vam ne da nikjer miru, nikjer pokoja. Oj, marsikteri izmed vas je to že sam skusil, ali pa morda skuša tudi danes!

Kakor pa na svetu ni večega gorje in terpljenja, kakor huda vest; ravno tako nasprotno nima človek več sladkosti in prijetnosti, kakor če mu je duša mirna in pokojna. Lepo piše o tem sv. oča Ambrož: „Človek nima več sladkosti ne veselja od te, če mu je duša mirna.“ (dib. de Abraham cap. 11.) Tako je, bratje v Jezusu! Naj zadene človeka še tolika žalost in nesreča, naj terpi naj hujše bolečine, naj ga hudobni ljudje tlačijo in preganjajo, kakor jim drago; naj dobre njegove namere in dela na hudo obračajo, kakor jim drago; naj ga krivičijo in obrekujejo, kakor jim ljubo, in govore za njim vse hudo, če mu je le duša mirna, pa bo ne le vse lahko preterpel, ampak mu bo tudi iz teh zopernosti in preganjanja izvirila radost in veselje. „Če ti je duša mirna,“ reče sv. Tomaž Kempčan „vedno se bodeš veselil.“ (De imit. Christi II. 6.)

Pa glej! tak mir in pokoj duši si moremo pridobiti s pravo pokoro. Z grehom smo zgubili dušni pokoj, s pokoro ga moremo zopet dobiti; z grehom smo vznemirili dušo, s pokoro si jo moremo zopet umiriti. Da, bratje ljubi! pravo pokoro delajmo, pa bomo zadobili mir svoje duši! To so skusili vsi tisti, ki so se prav pokorili. Pristopite bliže sem, ve brezšteviline spokorne duše, pristopite, pravim bliže sem in povejte nam, kaj ste čutile v sercu, ko ste krenile z grešnega pota in se podale na pot resnične pokore? Povejte nam, kako vam je bilo pri sercu, ko ste si očistile dušo s sveto spovedjo, in jo oprale v tej svetej kopeli? Ali se vam ni povernil v serce tak mir, ki je, kakor piše apostel narodov tak, da presega ves um, ali se vam ni povernil v serce tak mir, kakoršnega svet dati ne more, in kakoršnega niste okusili nikdar, dokler ste grehu služili? Povejte nam, ve bogoljubne duše keršanske, kako vam je bilo, kedar ste vedle za gotovo, da so vam grehi odpuščeni? Kako vam je bilo pri sercu, kedar vam je spovednik, pooblaščen od sina Božjega, govoril v njegovem imenu vesele besede: „Zaupaj sin, zaupaj hči, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Ali vam ni bilo, kakor da ste se prerodili, kakor da se je v vas težek kamen odvalil od serca? Tedaj otroci božji! če želite dobiti mir svoje duši, če želite, da vas nehá duša peči, in da se v vas sladki mir in sveti pokoj verne v serce, — spokorite se! Kedar vam bodo grehi odpuščeni, tedaj vas ne bode več vest vznemirovala, niti plašila s strahom ojstre kazni Božje, ampak vas bode vpokojila rekoč: „Ne boj se sin, ne boj se hči! ali ti ni predobri Bog podelil milosti, da si se nagnil k pokori? Ali te bode odbil od sebe? Ne, ne! On ne bode pozabil tvojega truda, s katerim si se trudil, znebiti se greha, on ne bode pozabil tvojih spokornih del, ampak bode preštel jih in prethtal, ter te zopet sprejel v svojo milost in te veselo objel. Tako

bratje mili, govori človeku duša, ki se je s pravo pokoro očistila in prerodila, tako ga tolaži, tako zagotavlja ter mu sveti mir vlija v spokorno serce.

Sklep.

Glejte, verne duše keršanske! tako sladek sad rodi prava pokora. S pokoro zadobi človek milost Božjo, s pokoro si poverne mir v dušo svojo. „Pripravite tedaj pot Gospodu, poravnajte steze njegove.“ Tako nam kliče sv. Janez v denšnjem sv. evangelju, in tako kličem tudi jaz vam danes. Poslušajte vsi ta glas! Že je blizu praznik božični; Jezus, Gospod naš, hoče, da se duhovno v nas rodi, hoče, da nas posveti s svojo milostjo. Pripravite mu tedaj pot, poravnajte njegove steze; znižajte svoje hribe in gore prevzetnosti in napuha, in vsako dolino serca napolnite s pravo, resnično pokoro, da tako vsi dosežete zveličanje. Glejte, Bog vas čaka! Bog, pravim ki ni samo usmiljen, ampak tudi ojster in pravičen sodnik. Poslušajmo glas Gospodov in delajmo pokoro, dokler čas milosti teče, dokler nas smert ne preteče, da enkrat vsi vidimo zveličanje božje! Amen.

Pridiga za božič.

(Kakošne misli naj nas obhajajo pri spominu na Jezusovo rojstvo?
gov. M. T.)

„In je porodila svojega porvorojenega Sinu, in ga je v plenice povila, in položila v jaslje, ker zanje ni bilo prostora v hiši.“
Luk. 2. 7.

Vvod.

Prerok Izaija je popisoval rešitev Izraelcev iz Babilonske sužnosti po Perzijanskem kralju Ciru. Pri tej srečni in veseli prigodbi se zamakne in vidi še v brez vse primere bolj blagodarno prigodbo tiste rešitve, ki se je ima ves Adamov nesrečni zarod udeležiti po Mesiju. Po tem nebeškem rešeniku zdihne iz vse globočine svojega serca rekoč: „Rosite ga, nebesa, od zgorej, in oblaki, dežite pravičnega: odpre naj se zemlja, in naj rodi Zveličarja!“ Na ta prerokov zdihljaj mu Bog obljubi njegovo željo spolniti, in pravi: „Jaz, Gospod, sem ga vstvaril.“ (45, 8.) Te zdihljeje Izaijeve ponavlja sv. katoliška cerkev pri zornicah adventnega časa; na delapust da-

nešnjega praznika pa nam daje tolažbo, kakor lačnim Izraelovim otrokom v puščavi, rekoč: „Drevi bote spoznali, da bo prišel Gospod in vas rešil, in jutri bote videli veličastvo Gospodovo.“ (II. Mojz. 16, 6. 7.) In glejte! nocojšna noč je tista, ki je nebesa z zemljo združila, tista skrivnostna noč, v kateri je nevesta sv. Duha in neomadeževana devica — mati, in Sin Božji — revno človeško dete, v plenice povito in v jasli položeno, ker za-nje ni prostora v nobeni hiši.

Kristjani! kdo iz med nas bi bil tako nehvaležen, da bi tega blagoslovnega dneva vredno ne posvečeval, ga kakor največega praznika v letu z vsem veseljem ne obhajal? Ali k temu ni še dovolj, da smo ta praznik pri dopoldanji in popoldanji službi Božji, temuč treba je, da nas od zgodnjega jutra, ko se prebudimo, do večera, ko se v počitek podamo, svete misli navdajajo, se k dobremu spodbadamo, in dobre sklepe v svojem sercu obujamo. Toraj vprašam: Kakošne misli naj nas obhajajo danes ob spominu na Jezusovo rojstvo? — Na to vprašanje vam bom ob kratkem z Božjo pomočjo odgovoril, ko pričnem v imenu Jezusovem.

Razlaga.

1. Perve misli, ki naj nas obhajajo pri Zveličarjevi zibelki v jaslih na goli slami, naj bodo té, da se s svojim stanom zadovoljne čutimo. Poglavitni studenec, iz kterega nezadovoljnost mnogoterih stanov izvira, je pač ta, da ljudje večidel svojega zveličanja v posvetnih dobrotah iščejo. Niski in ubogi si misli: O da bi bil jaz bogat in imeniten, kakor so nekteri, kako bi bil srečen! Bogati pravi: Da bi bil pač jaz še premožniši, koliko veselja in kratkočasov bi lahko užival! In visoki, imenitni gospod se moti z mislijo: O da bi vendar jaz to čast, to službo še dosegel, koliko zadovoljniše bi zamogel živeti, koliko srečniše svoje otroke storiti! Tako vanajo ljudje sami sebe s praznimi željami, in le redko kdo je s tem zadovoljen, kar je in kar ima, akoravno jih na tavžente drugih okoli sebe vidi, ki so veliko bolj siromaški in nesrečni kakor on sam.

To nezadovoljnost iz našega serca pregnati nam zamorejo misli na Zveličarjevo rojstvo. Ozri se, uboga zaničevana reva, kedar bi se te nezadovoljnost imela polastiti, na svojega Zveličarja in reci: Tudi moj Zveličar je iz lastne volje hotel biti reven in od sveta malo čislán, akoravno je bil Sin nebeskega Očeta in ž njim enak Bog. Toraj sem tudi jaz lahko brez bogastva in imenitnosti srečen, da si le prizadevam, mu v pobožnosti enak postati.

Ubogi stariši! poglejte Jožefa in Marijo. Ali sta bila bogata in imenitna pred svetom? Li nista v največi revščini ter skrivé in na tihem živela? In vendar sta bila pred Bogom najsvetejša, mu naj ljubša in naj dopadljivša. In bogatin, ki hočeš svoje želje po

zmiraj večem imetji premagati, ogleduj se pogostoma nad Zveličarjevo revščino in njegovim ponižanjem! Uči se iz tega zadovoljnemu biti s toliko, kolikor ti je Božja dobrotljivost podelila, vživaj vse s hvalečnim srcem, obračaj časno premoženje v svoj in v bližnjega blagor, spolnuj zvesto svoje dolžnosti in tako boš srečen in zadovoljen.

Spomin na Kristusovo rojstvo nam je 2. serčnost in tolažba v našem terpljenju. — Ura našega rojstva je bila za nas vse brez razločka ura terpljenja; vsakemu je večji ali manjši kozarec britkost natočen, kterega mora do zadnje kaplje izprazniti. Kmet se mora truditi in potiti na polji, po travnicah in nogradih, rokodelec v svoji delavnišnici, deželski gospod v svoji pisarnici, duhoven z branjem, pisanjem, učenjem doma, v spovednici in na prižnici. — V tem splošnem terpljenju pa bi ne bilo nič bolj žalostnega za nas, kakor ta misel, da se Bog za naše terpljenje nič ne spremeni, se za naše reve in nadloge ne peča. To pobitost naši duši odvzeti zamore premišljevanje Zveličarjevega rojstva. — On, ki je bil edino-rojeni Sin nebeškega Očeta, prišel je na svet, da je terpel. V največji revščini je bil rojen — njegova mati ni imela drugega, kakor nekoliko plenice, v ktere ga je povila, denarjev ne toliko, da bi mu bila vsaj v kaki hiši stanovanje priskerbela. Kmali potem je moral po noči reven in ubog v Egipt bežati, da je Herodovi grozovitosti ubežal. Od jaslic in do smerti na križu so bile vse njegove pota — pota terpljenja, in nebeški Oče Sam mu je te ternjeve pota odkazal. Ali pa zagadatelj moremo reči, da se Oče zanj ni pečal? Ali ni dvakrat vpričo učencev svojega glasu dal slišati z nebes: „To je moj ljubeznjivi Sin, nad katerim imam vse svoje dopadenje?“

Poglej, ljubi kristjan, ako te terpljenja težka butara tlači, kje ti je polajšanja in tolažbe iskati! Ako ti tvoja vest nič hudega nima očitati, tudi ti se lahko z otročjim zaupanjem v svojem terpljenju proti nebesom obračaš, ker veš, da gori imaš očeta, kteremu dopadeš. Tolaži se z zgledom svojega Božjega Zveličarja, kedar te ta misel na tla pobija, kakor da se Bog zato ne peča, in reci sam pri sebi: Saj terpljenje ni znamenje njegove jeze, marveč me Oče tepe, ker me ljubi, in vem, da je svojemu Sinu še več dal terpeti. Poterpežljivo, kakor Zveličar, hočem še jaz svoj križ nositi, da, ako bom tukaj ž njim terpel, bom tam ž njim povelčan.

Praznik Kristusovega rojstva nas 3. močno spodbada, da sklepe svojega poboljšanja ponovimo, in se hudoobi, vsemu njegovemu napuhu in njegovemu dejanju odpovemo. — Jezus je prišel iz tega namena na svet, da je kraljestvo satana, zmot in greha razdjal. To je storil s svojimi nauki, ki so bili luč za vsakega, kteri pride na ta svet. Označeval je svetost in pokoro, in naše dolžno pismo zbrisal pri Bogu s svojo na križu prelito kervjo. — Njegova smert na križu pa nam je zaslužila, da smo sprejeti v naročje sv. katoliške cerkve, da smo

otroci Božji, dediči nebes in sodeleži njegovi. Kolika sramota bi bila toraj za nas, ako bi, kakor ajdje, v temah in v smertni senci živeli! Mi smo njegovi učenci, ki naj hodimo po njegovih stopinjah, in njegova last, ker smo ž njegovo kervijo odkupljeni. Kolika sramota bi bila za nas, ako bi grehu hotli služiti in dela satanove doprinašati; ako bi znovič zapadli v peklenko sužnost, iz ktere nas je Sin Božji z najdražjo ceno, ki so jo nebesa premogle, odkupil!

Mi praznujemo danes rojstvo Zveličarjevo, ki se je že pred več, kakor 1800 leti godilo. Ali si pa sad njegovega odrešenja in njegovo sprave na križu obračamo v dobro? Ali živimo po njegovih naukih? Ali smo se po njegovih gnadah že oprostili od greha in od hudobnih želj? Ali pa ne živimo li v sužnosti peklenki? Zato tisto obljubo in prisego, ki smo jo že pri sv. kerstu po botrih storili, prisego pobožnega in svetega življenja, danes ponovimo, odpojevmo se vsem pregrešnim željam in slastim, ter vsem delom teme, tako da bo vsak iz našega obnašanja spoznal, da smo otroci luči!

Najbolje in Bogu najdopadljivše pa zamoremo 4. poslednjič god Kristusovega rojstva obhajati, ako si danes in vseskozi prizadevamo, da smo tolažniki, pomočniki in rešenički svojemu bližnjemu. Zakaj kdor bližnjemu v njegovih dušnih in telesnih potrebah na strani stoji, ga v kakšni nadlogi otme, ga na pot čednosti zaverne in pred grehom obvaruje, tudi tak je bližnjemu zveličar. In kristjani! koliko tacih priložnost nam Bog daje, da smo lahko zveličarji svojega bližnjega, da mu lahko na duši ali na telesu kaj pomoremo! Koliko terpečih je v sedanjih hudih časih, ko marsikteri oče, marsiktera mati svojim otrokom nimata s čim obleke napraviti, ne jih kaj izučiti ali podučiti dati, ne jih s čim za prihodnost preskerbeti, ja, ko otroci kruha prosijo, pa ga ni, ki bi jim ga lomil! Kako žalostno je sedaj že s sveto vero, s pobožnostjo in bogoslužnostjo! Koliko naših bratov in sester po Kristusu hodi po široki cesti hudobije in pregrehe, ter brez vse skerbi za večno zveličanje svoje duše!

Pomagaj toraj, kdor more, in bodi tacim revam njih zveličar. Posuši jim, kogar je Bog v boljši stan postavil, solze njih žalosti, s kterimi svoj vsakdanji kruh močijo. Tam vidiš uboge sirote, ki si zastonj želé iz groba klicati rajnega očeta ali rajno mater, pa so od vseh zapuščeni; — bodi jim mesto očeta ali matere, da se na duši in na telesu ne pogubé. — Tu zdihuje ubog bolnik, ki so ga zgoli njegove zdrave roke preživljale, v bolezni pa je nima ne pomoči, ne postrežbe. Usmili se ga, in bodi mu odrešenik. Ne izgovarjajmo se v tej dolžnosti s slabimi, hudimi časi: zakaj če so slabi in hudi že za nas, koliko hujši so še le za uboge in zapuščene! Bodimo varčni in pritergujemo si nekoliko na lišpavi obleki, nekoliko pri jedi in pijači, nekoliko pri svojih zloznostih in mehkužnostih, in s tem bomo lahko veliko del keršanskega usmiljenja bližnjemu v pomoč in sebi za zasluženje storili.

Pa ne le v telesnih, tudi v dušnih potrebah bodimo po svoji moči odrešeniki in zveličarji bližnjemu. Tu slišimo, kako se ta in uni opravlja in obrekuje, potezujemo se za njegovo čast. Tu gre kdo po hudobnem potu svojemu pogubljenju naproti, prizadevajmo si, da ga s prošnjami, s svarjenjem in opominjevanjem nazaj vernemo, in nikar ne recimo, kakor bratomorec Kajn: Kdo me je postavil varha mojega brata? temuč z ljubeznijo in z usmiljenjem mu pomagajmo na pot zveličanja. Tam hudobni tovarši skušajo koga nedolžnega zapeljati, oh branimo mu ljubo nedolžnost, bodimo mu njegov vidni angelj varh, njegov rešenik pred večnim pogubljenjem!

Sklep.

Zlasti pa storimo vse te dela keršanskega usmiljenja svojim domačim, kateri so naši skerbi zročeni, in od katerih nas pred Bogom ojster odgovor za njih duše čaka. To storimo vsem, ki so po rodu in po kervi z nami v bližnji zavezi, ali so naši sosedje, naši prijatli in znanci, tem ki so z nami pri enem in ravno tistem kamenu z vodo sv. kersta v otroke Božje in dediče nebeškega kraljestva ter sodede Kristusove prerojeni. Tako bo današnji praznik Kristusovega blagodarnega rojstva Bogu dopadljivo in nam zaslužljivo obhajan, in kedar pride pri svojem drugem prihodu nič več kakor slabo človeško dete in kakor naš odrešenik, ampak kakor naš najmogočniji kralj in najpravičniji sodnik, smemo se terdno zanesti, da nam bo vse stoterno povernil, kar smo najmanjšemu izmed svojih bratov storili in da bomo slišali njegove tolaživne besede: „Prav ti, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, te bom nad veliko postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda!“ Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Kometer Mart. je dobil faro št. Miklavž pri Belace; č. g. Bauer Sim. pa faro Visoka Bistrica. Č. g. Spitzer Jož. je postavljen za beneficijata v Špitalu; č. g. Šumah Val. gre za provizorja v Št. Ožbalt pri Svincu in č. g. Wipfler Ign. v Šmarten na grobn. polju. Prestavljeni so čč. gg. kapl. Šaubach Fr. v Špital, Wolf Rudolf v Št. Mihel pri Wolfsbergu, Ivanetič Fr. v Št. Janž na mosticu. Umerl je č. g. fajm. Rieder Janez v Baldramsdorfu. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Prestavljeni so: Čast. g. Dolinar Ant. za prefekta v Alojznicu. Č. g. Zupan Sim, za kapl. na Dobrovo. Č. g. Masterl A. za administ. na Koroško Belo. Č. g. Kramar Pavel v Selce. Č. g. Škufca Lud. v Polhov Gradec. Č. g. An-

drejak v Černiverh pri Idriji. Č. g. Pečnik Val na Brdo. Č. g. Brezovar J. na Ig. Č. g. Jesih Avg. pride v Borovnico; č. g. Jereb Val. v Drago; č. g. Lebar Jak. k Stari cerkvi na Kočevskem; č. g. Pekovec Jož. v Šentjernej; č. g. Golmajer v Stari-log na Kočevskem; č. g. Gerzin Lor. v Kostelj. Č. g. Pokljukar J. pride v Metliko; č. g. Mazgon na Vinico; část. g. Vindišar Jak. v Vreme; č. g. Klobus na Vojsko; č. g. Klofutar v Prečino; č. g. Ferjančič v Senožeče, č. g. Lavtižar v Gorje. Umerla sta čč. gg. Šraj Val. v Podragi in Kraševic Ant. v pokoju. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Cenec Gašp. župn. v Črešnovcih; č. g. Rubin Val. provizor v Pernicah. Č. g. Pučko Ant. je dobil faro v Polenšaku; č. g. Galun J. je prestavljen za kaplana k sv. Hemi. Umerla sta čč. gg. Šantelj Mih., duhoven v pokoju in Peterč Lovr. župn. v Pernicah.

Terzaška škofija. Č. g. Fabris Ant. novoposv. gre za duh. pom. v Lindaro; č. g. Kalac Ant. novoposv., enako v Pazen.

👉 Vabilo. 👈

„Slovenski Prijatelj“ bode tudi izhajal prihodnje leto in vse donášal kakor letos. Velja za celo leto **4 gld. 30 kr.** Pridobil sem si tri nove sodelavce, dva iz Štajerskega, enega iz Kranjskega in mislim, da bojo pridige prav lepe in primerne.

Od **keršanskih naukov** se še dobi: Poglavje od cerk. zapoved, 21 pol, velja 90 kr.; od ssv. zakramentov 90 pol, velja 4 gld.; od blagoslovil 22 pol, velja 1 gld. 20 kr; od „varuj se hudega,“ 42 pol, velja 1 gld. 80 kr. Vsak zvezek je za se popolnoma celota.

Jedro ali ves keršanski nauk v 70 keršanskih naukih, 36 drobno tiskanih pol, velja 2 gld. po pošti na dom pošljan.

Gospoda moja! prosim, poravnajte svoje dolgove!!

Andr. Einspieler.

- Odgovorni izdajatelj in vrednik Andrej Einspieler.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.